

Ggz-selectie Verkiezingsprogramma 2021

NL Beter

Onze gezondheidszorg is ziek

In 2006 werd de marktwerking in de zorg ingevoerd om stijgende kosten te drukken. Door concurrentie aan te wakkeren, zou de prijs van behandelingen dalen en de kwaliteit toenemen. Daarnaast wilde de overheid iets doen aan de oplopende wachtlijsten en 'de patiënt centraal' stellen. De overheid trok zich steeds meer terug en zorgverzekeraars werden de regisseurs van de zorg.

Onze speerpunten

- Iedereen heeft recht op goede basiszorg. Een samenleving met gelijke kansen voor iedereen ontstaat uitsluitend op basis van solidariteit en zorgzaamheid. Naast deze basis blijft er ruimte voor initiatieven die de zorg tegen additionele kosten wil aanbieden.
- De basis wordt samengesteld vanuit de coöperatieve gedachte en volgens de principes van de Positieve Gezondheid, waarbij menselijke veerkracht en een betekenisvol leven centraal staan.
- Leefstijl en preventie op één waardoor vermindering van ziektelast met ten minste 40%.
- Tenminste 20% meer handen aan het bed door rigoureuus te snijden in zinloze bureaucratie.
- Zorgverleners controleren zorgverleners. Inspectie en beroepsverenigingen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van de zorg.
- Verbieden van sponsoring door producenten van ongezonde voeding en strengere regelgeving voor reclame op ongezonde producten en diensten.
- Een maximum aan het budget dat aan adviesbureaus wordt besteed.
- Nieuwe geneesmiddelen alleen toelaten tot de Nederlandse markt als zij voldoen aan maatschappelijk verantwoorde criteria. Meer productie in Europa van grondstoffen en medicatie om de kwaliteit en veiligheid te waarborgen.

Wat is er aan de hand?

Het algemeen vormend onderwijs heeft ernstige kwaliteitsproblemen. Goed lezen, schrijven en rekenen lukt een groeiend aantal kinderen niet meer. Ook de kennis van cultuur, verleden en burgerschap gaat achteruit. Taal, getallen, verleden en cultuur zijn de sporen waarlangs we communiceren. Als de vaardigheden op deze belangrijke domeinen afnemen dan leveren we automatisch in op maatschappelijke verdien capaciteit en cohesie. Deze achteruitgang treft vooral kinderen die misschien al minder bagage van thuis uit meekrijgen.

Wat gaat NLBeter doen?

Algemeen

- Wetenschappelijke kennis én kennis vanuit de praktijk gebruiken voor verbetering van lessen.
- Het beheer van de scholen in handen van de overheid leggen, het onderwijs zelf bij scholen en leraren. Dit betekent de ontmanteling van de tussenlaag van raden en besturen.

- Kinderen laten leren naar hun mogelijkheden, waarbij leren staat voor ontdekken wie je bent en begrijpen wat je rechten en plichten als burger zijn. Leerkrachten met veel praktijkkennis meer invloed geven op de inrichting van de school en het onderwijs.
- Scholen worden geleid door de beste leraar als eerste onder zijn gelijken.

Bevoegde leraren, herkenbare vakken en materialen

- Kinderen krijgen les van bevoegde en bekwame leraren die zich ontwikkelen in hun vak, en niet persé in andere taken om te voldoen aan carrièredruk.
- Werkdruk verlagende arbeidsvoorwaarden, eerlijke beloning, vakinhoudelijke kwaliteitseisen en waardering gaan weer voor plezier in het lesgeven zorgen.
- Kinderen krijgen les in herkenbare vakken en binnen die vakken is aandacht voor cultuur en maatschappelijk relevante kwesties als mediawijsheid en gezondheid.
- De overheid stuurt op inhoud van het geleerde in taal (Nederlands en Engels), omgang met getallen (rekenen, wiskunde) en wie we zijn en waar we vandaan komen (Nederlands, Engels, geschiedenis, maatschappijleer). Per leerjaar wordt de inhoud vastgelegd in de vorm van landelijke leerstandaarden.
- Ontwikkeling van passend lesmateriaal voor kernvakken gebeurt op nationaal niveau, getoetst door experts. De kwaliteit van het materiaal wordt geëvalueerd door een onafhankelijke commissie van hoogleraren in de verschillende vakken.
- Naast de kernvakken is er voldoende vrijheid binnen het onderwijsaanbod om het eigen karakter van de school te benadrukken. Het zelf ontwikkelen van materiaal, dan wel inkopen, is daarbij toegestaan.

Prestaties en beloning

- Schoolleiders zijn aanspreekbaar op prestaties van leraren en leerlingen.
- Onderpresteren van leraren en leerlingen krijgt zichtbaar aandacht in de scholen.
- Leraren in basis- en voortgezet onderwijs worden gelijk beloond.
- De beloning van leraren verdwijnt uit de begroting van de individuele school en komt in handen van het ministerie, waardoor de beloning wordt bepaald door objectieve criteria als ervaring, opleidingsniveau, studie en jaarlijkse beoordeling, gekoppeld aan ambtenarenschalen.

Zeggenschap

- Controle van de schoolleiding en het daarmee verbonden instemmingsrecht verschuift van een medezeggenschapsraad met ouders, leerlingen en leraren naar de lerarenvergadering.
- Ouders en leerlingen zijn vertegenwoordigd middels een adviserende ouder- en leerlingenraad.

Onze speerpunten

- NLBeter richt zich allereerst en vooral op verbetering en versterking van het algemeen vormend onderwijs, te weten primair onderwijs (PO) en voortgezet onderwijs (VO). Universiteiten en beroepsonderwijs hebben ook problemen, maar deze instellingen ontvangen vanzelf prikkels tot kwaliteitsverbetering vanuit de arbeidsmarkt en concurrerende instellingen. Daarnaast zijn studenten vaak mobiel en in staat om zelf hun leeromgeving te kiezen dan wel aan te passen.
- Kinderen volwaardig toegerust over de drempel van het vervolgonderwijs helpen, verdient absolute prioriteit.
- Alle kinderen hebben recht op goed onderwijs, om zo 'leerbaarheid' in de breedste zin te kunnen ontwikkelen. Het op school geleerde en de leerbaarheid, vormen samen de noodzakelijke voorwaarde om met elkaar, met verandering en met nieuwe kennis om te kunnen gaan, tot in de verre toekomst.
- Nationale standaards voor de omvang van de lestaak, de grootte van klassen en de inhoud van kernvakken.
- De schooltypen zoals ze nu bestaan in het VO blijven voorlopig bestaan.
- Onderzoek naar de zin van een heterogene brugperiode van twee jaar.
- Erkenning van het falen van de Wet Passend Onderwijs impliceert een versterking van het speciaal onderwijs.

Een prettig, gezond leven begint in de eigen leefomgeving.

Gezondheidszorg, onderwijs en leefomgeving zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Samen zorgen ze ervoor dat we onze samenleving en ons leven als waardevol beschouwen.

De plek waar je geboren wordt – de postcode – is erg bepalend voor hoe je opgroeit, wat voor onderwijs je gaat krijgen, of je veel of weinig gezondheidsklachten zult krijgen en zelfs hoe oud je uiteindelijk zult worden.

Mensen zijn niet in stukjes te knippen. Een patiënt met diabetes die niks doet aan de eigen leefstijl, zal in gezondheid achteruitgaan. En als diezelfde patiënt zich in een sociale leefomgeving bevindt waar ongezond eten de norm is, zal het heel moeilijk zijn om de eigen gewoontes aan te passen. Als je leeft in een buurt waar je je niet veilig voelt, ontwikkel je eerder mentale problemen. Kinderen kunnen eerder concentratieproblemen vertonen op school. Wie wordt uitgesloten, neemt gezondheidsmaatregelen ook minder serieus. Heb je geen huis, dan zal je ook niet snel uit de schulden komen. Zo simpel is het.

School, gezondheid, leefomgeving; het is een samenspel. NLBeter zet dan ook hoog in om ervoor te zorgen dat onze leefomgeving verbetert en Nederland niet verder achteruit holt op het gebied van leefbaarheid, woonomgeving en veiligheid.

NLBeter streeft naar een gezonde, zorgzame, inclusieve samenleving waar mensen naar elkaar omkijken. Een samenleving met een sterke publieke sector, waar professionals in de zorg, het onderwijs en in het veld van veiligheid en leefbaarheid, de ruimte krijgen om hun werk goed te doen. Waar mensen naar elkaar omkijken als het kan en weerbaar zijn als dat nodig is. Waar we elkaar vertrouwen, begrenzen en helpen. Uit die kernwaardes volgen onze opvattingen over veiligheid, bouwen, inclusie, integratie, migratie.

Veiligheid

Als je al jong wordt geconfronteerd met onveiligheid, in je gezin, op straat of op school, ontwikkel je een zogenaamd 'on gezond veiligheidsprofiel'. Je denkt dan dat geweld, discriminatie, misbruik, bang zijn op straat, dealen, schulden maken, wapenbezit en stelen normaal is. Je leert niet dat je hulp kunt vragen aan een volwassene of aan de politie. Veiligheid adem je in. Maar onveiligheid ook. Met een on gezond veiligheidsprofiel loop je meer kans om in een criminele loopbaan terecht te komen of om steeds opnieuw slachtoffer van criminaliteit te worden. Bovendien geef je dan minder om je omgeving en draag je niet bij aan een leefbare samenleving.

Opgroeien, leven en oud worden in een veilige omgeving zou normaal moeten zijn. We moeten eerder en structureler werken aan een gezond veiligheidsprofiel van alle Nederlanders.

Wat is daarvoor nodig?

- We zijn te reactief als het over veiligheid gaat. We kloppen pas aan bij de politie als het al te laat is. We kunnen veel meer zelf doen om veilig op te groeien en veilig te blijven. Ofschoon politie en justitie aan preventie doen – bijvoorbeeld als het gaat om woninginbraken en online veiligheid – kunnen we nog vroeger beginnen. Net als in de zorg, gaat de aandacht bij NLBeter bij veiligheid en de leefomgeving uit naar preventie en leefbare wijken.
- Politievertrouwen komt te voet en gaat te paard en is altijd broos. Er zijn groepen mensen in de samenleving die weinig vertrouwen hebben in de politie. Nationaal en internationaal ligt politieoptreden tegen burgers en interne verhoudingen binnen de politieorganisatie onder een vergrootglas. Onberispelijkheid, neutraliteit en aandacht zijn wezenlijk om te bereiken en vast te houden.
- Politieprofessionals doen hun werk graag goed. Zij voelen zich regelmatig beperkt door te veel papierwerk en bureaucratie. Dat moet anders. Vertrouwen in plaats van wantrouwen. Ook binnen de politie hekelt NLBeter onnodige bureaucratie.
- De politiemoet zichtbaar en aanwezig zijn daar waar jongeren en kwetsbare doelgroepen zijn: in de wijken. NLBeter wil een schoolagent voor elke school, een 'aangiftebus' voor ouderen en een Instagram politiebureau.
- Vertrouwen in politie en justitie is een zwaar te koesteren goed. In de veiligheidsketen willen we – net als in de zorg en in het onderwijs – professionals aan het roer in plaats van managers die niet uit het vak komen.
- We gaan op zoek naar de menselijke maat, aandacht en gewone-mensentaal bij politie en justitie.
- De afhandeling van aangiftes gaat te traag en is niet zichtbaar. Een sneller strafproces is goed voor de samenleving, voor zowel de daders als de slachtoffers. Vertrouwen bereik je door efficiëntie en zichtbaarheid.

Bouwen en woonomgeving

Veiligheid, gezondheidszorg, onderwijs en wonen zijn versnipperde domeinen. Al bij de bouw van een wijk zou moeten worden nagedacht over veilige fietsroutes, goede verlichting en bereikbare sportvoorzieningen. We herstellen nu te veel achteraf. Dat moet anders. Want de leefomgeving bepaalt voor een groot deel ons levensgeluk. Prettig wonen, goed onderwijs, een goede gezondheidszorg en veiligheid zorgen samen voor een leefbare samenleving.

Wat is daarvoor nodig?

- Als we bouwen, doen we dat veilig, zorgzaam en gezond.
- Het bouwen van woningen moet vanaf de planvorming ten dienste staan van de bewoners en niet slechts de commerciële belangen van projectontwikkelaars dienen.
- Bij de planvorming letten we ook op mentale gezondheidszorg en strijden we tegen eenzaamheid, uitsluiting en onveiligheid. Doelgroepen als ouderen, jongeren, kinderen en mensen met een handicap verdienen daarbij extra aandacht.
- We bouwen met aandacht en vanuit de menselijke maat, met veel groen, mogelijkheden voor beweging en voor sociale ontmoetingen.
- Woningcoöperaties nemen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en denken mee over veiligheid, onderwijs en gezondheid. Wij willen levende wijken met goede, mensvriendelijke voorzieningen.
- Een woning is je basis. 'Housing First' is een principe dat wij omarmen vanuit onze zorgzaamheid. Het heeft geen zin om mensen te helpen die verslaafd zijn of psychisch problemen hebben, zolang ze op straat zwerven. Een dak boven je hoofd moet het uitgangspunt zijn.
- De school is een plek waar je veilig bent en waar je naast lezen en schrijven een gezond veiligheidsprofiel leert ontwikkelen.

Inclusie

- *Je zorgt voor de mensen in je land.*
Gezondheidszorg, wonen, werk, school en taalverwerving is de basis van elk bestaan en moet toegankelijk zijn voor iedereen. Solidariteit en gelijke behandeling zijn daarbij het uitgangspunt. Postcodearmoede en segregatie bestrijden we met hart en ziel.
- *Zorgzaam als het kan, weerbaar waar het nodig is.*
NLBeter streeft naar een gezonde en weerbare bevolking. Zelf doen waar het kan. Mensen – waaronder nieuwkomer – zo snel mogelijk op eigen benen laten staan. Soms zijn mensen kwetsbaar; door ziekte, problemen of armoede. Marginalisering en migratie kan extra kwetsbaar maken. Wij zorgen waar nodig is, waarbij echte aandacht en sterke professionele zorg de kern vormen.
- *NLBeter gelooft in échte inclusie.*
Niet als modewoord en sociaal wenselijke kapstokjes en afvinklijstjes, maar meedoen echt mogelijk maken. Dat kost inspanning van alle kanten en van alle groepen in de samenleving. Gevestigden steken hun hand uit, nieuwkomers voegen in.
- *NLBeter kijkt naar alle vormen van uitsluiting en marginalisatie.*
Nieuwkomers zijn kwetsbaar. Net als eenoudergezinnen, lager opgeleiden, chronisch zieken, psychiatrisch patiënten en ouderen. Wij benaderen marginalisatie en armoede breder dan als exclusief 'nieuwkomersprobleem'.

Door Corona is ons leven volledig op zijn kop gezet. Het virus heeft ons overrompeld. Het zorgde ervoor dat de samenleving op slot ging en tot stilstand kwam. In een wereld waarin alles maakbaar

en mogelijk leek, werden we opeens geconfronteerd met onze kwetsbaarheid. Ook als er een vaccin komt, zal ons leven nooit meer hetzelfde zijn. Maar welke lessen hebben we nu eigenlijk geleerd en wat moet er blijvend veranderen?

NLBeter wil dat kernwaarden zoals zorgzaamheid en solidariteit weer leidend zijn. En echt vertaald worden in daden. Dat betekent keuzes maken, proactief leiden en inzetten op het versterken van de weerbaarheid en veerkracht van de samenleving.

De visie van NLBeter:

- We zien door corona dat de kloof tussen groepen in Nederland verder toeneemt. Een grote groep wordt armer, eenzamer, ongelukkiger en kwetsbaarder. Zij lopen daardoor ook grotere gezondheidsrisico's en dreigen aan de kant te komen staan. We moeten daarom veel meer oog hebben voor de samenhang tussen gezondheid, economie en sociale uitsluiting.
- De overheid moet meer regie nemen om een 'gezonde samenleving' te bevorderen. De markt biedt hiervoor onvoldoende oplossingen. Daarbij spelen professionals in de zorg, het onderwijs en het sociaal domein een onmisbare rol. Geef hen de ruimte om hun werk te doen en een menselijke maat boven onmenselijke regels te stellen.
- In een 'gezonde samenleving' verschuift het zwaartepunt van genezen naar preventie. Om ons weerbaarder te maken tegen (de gevolgen van) virussen als corona moet het gesprek over een gezonde levensstijl minder vrijblijvend worden. Kiezen we voor echte prikkels om gezond leven te bevorderen en slechte gewoonten af te straffen? Of blijven we doormodderen uit angst voor betutteling.

Wat ging er goed?

- Het blijft dus toch mogelijk om door te pakken, ondanks de bureaucratische rompslomp en talloze commissies en 'taskforces' die voorheen iedere verandering tegenhielden en frustrerden;
- We hebben nog steeds groot vertrouwen in de stem van de deskundige professional en zijn blij dat we niet alleen aan de politiek en ambtenarij zijn overgeleverd in deze tijden van crisis;
- Opeens vinden we allerlei oplossingen om personeelstekorten in de zorg te dichten, zoals de inzet van gepensioneerden en mensen met een verlopen registratie. Wanneer mensenlevens op het spel staan, zijn we flexibeler dan we dachten.

Wat hebben we geleerd?

- Onze infrastructuur voor een gezondheids crisis zoals corona is niet goed op orde. We zijn onvoldoende in staat om snel door te pakken en zaken goed te regelen. Zie de mondkapjes voor werkers in de verpleeghuiszorg die er maar niet kwamen, het regelen van voldoende testcapaciteit en het vooruitzicht dat het vaccineren van de Nederlandse bevolking meer dan een jaar op zich laat wachten. Andere landen laten zien dat het echt beter kan. We probeerden nu een brand te blussen met emmertjes water en brandweermensen op de fiets.

- Investeren in de zorg is noodzakelijk. We zijn in het verleden te zuinig geweest om voldoende capaciteit in huis te hebben voor calamiteiten. Daardoor zien we nu bijvoorbeeld dat Duitsland veel meer IC-bedden heeft dan wij. Onze kwetsbaarheid voor corona is extra groot vanwege politiek-financiële beslissingen van vroeger waarvoor we nu een hoge prijs betalen. Virussen zullen deel blijven uitmaken van ons leven en daarop moeten we beter zijn voorbereid. Wij willen daarom dat de overheid vooruitkijkt en beleid maakt dat op de lange termijn houdbaar is. En dat betekent sturen op gezondheid en ons niet laten leiden door een systeem (regels en geld) dat alleen gericht is op ziekte en problemen. Ziekte als verdienmodel geeft de verkeerde perverse prikkels.
- Mensen met een migratie-achtergrond worden extra zwaar getroffen door corona, blijkt uit alle cijfers. Virussen zijn kleurenblind maar verschillen in sociaaleconomische posities hebben wel degelijk hun effect op de gezondheid van mensen en de kans op ziekte en een korter leven. Mensen met de ‘verkeerde’ postcode lopen meer risico om ernstig ziek te worden van Covid-19, omdat ze vaker leiden aan obesitas, suikerziekte, een hoge bloeddruk en hart- en vaatziekten. Het creëren van een gezonde sociale basis voor iedereen vraagt om investeren in een samenleving waarin niemand buiten de boot valt. Geld, gezondheid, onderwijs, veiligheid, huisvesting, cultuur – het hangt allemaal met elkaar samen.
- Het was pijnlijk om te zien dat ziekenhuizen alles best goed voor elkaar hadden maar in de verpleeghuizen bewoners en medewerkers onvoldoende beschermd werden. Dat heeft tot enorm schrijnende situaties geleid. De coronacrisis heeft daarmee de verkokering binnen de zorg pijnlijk zichtbaar gemaakt. We moeten daarom echt naar een integrale visie op de gezondheidszorg, zonder onneembare schotten tussen eerste en tweede lijnen, cure en care, somatische en psychische hulpverlening. Verkeerde financiële prikkels en tegenstrijdige belangen hebben onze gezondheidszorg verziekt. Het genezen van mensen begint bovendien met het nadenken over het voorkomen van ziektes. Preventie dus!
- We waren boos over kinderachtige verboden en torenhoge boetes en sommigen vonden het best stoer dat zelfs de minister van Justitie op zijn eigen bruiloft even uit zijn rol viel. Tegelijk zagen we dat echt leiderschap met heldere spelregels en strenge handhaving betere resultaten opleverde dan ‘zoek het zelf maar uit’. Daarom moeten we nadenken over begrippen als vrijheid, verantwoordelijkheid en het type leiding vanuit de overheid dat daarbij past. Onze eigenwijze volksaard schiet door wanneer mensen zich nergens wat van aantrekken of meegaan in complot denken en daarmee ook de gezondheid van anderen in gevaar brengen. Ook kan een crisis niet zonder centrale regie en iemand die de knopen doorhakt. Mensen die werken in de zorg worstelen daar iedere dag mee. Blijven we vasthouden aan de mythe van de zelfredzaamheid of moet je soms mensen tegen zichzelf in bescherming nemen? Wat voor leiderschap is nodig om de boel bij elkaar te houden wanneer een te dominante ‘vrijheid, blijheid’-cultuur alleen maar leidt tot verdeeldheid en

versnippering? Zeker nu onze samenleving steeds diverser wordt, moeten we het eens zijn over een aantal basisafspraken over een gezonde samenleving waar iedereen aan gehouden is.